

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2017. szeptember 21.*

„Előzetes döntéshozatal – Adózás – Hozzáadottérték-adó – 2006/112/EK irányelv – A 132. cikk (1) bekezdésének f) pontja – Egyes közhasznú tevékenységek adómentessége – A személyek önálló csoportjai által a tagjaik számára végzett szolgáltatásnyújtások adómentessége – A biztosítás területén való alkalmazhatóság”

A C-605/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Naczelny Sąd Administracyjny (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Lengyelország) a Bírósághoz 2015. november 17-én érkezett, 2015. augusztus 26-i határozatával terjesztett elő

a **Minister Finansów**

és

az **Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. w Warszawie**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: T. von Danwitz tanácselnök, Juhász E., C. Vajda (előadó), K. Jürimäe és C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. december 7-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Minister Finansów képviseletében T. Tratkiewicz, L. Pyszyński és B. Rogowska-Rajda, meghatalmazotti minőségben,
- az Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. w Warszawie képviseletében J. Martini doradca podatkowy,
- a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna és B. Majerczyk-Graczykowska, meghatalmazotti minőségben,
- a német kormány képviseletében T. Henze és J. Möller, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: lengyel.

- a holland kormány képviselőjében M. K. Bulterman és M. Noort, meghatalmazotti minőségben,
- az Egyesült Királyság kormánya képviselőjében D. Robertson és S. Simmons, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: O. Thomas QC,
- az Európai Bizottság képviselőjében L. Lozano Palacios és M. Owsiany-Hornung, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2017. március 1-jei tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv (HL 2006. L 347., 1. o.; helyesbítés: HL 2007. L 335., 60. o., HL 2015. L 323., 31. o.) 132. cikke (1) bekezdése f) pontjának az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Minister Finansów (pénzügyminiszter, Lengyelország) és az Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. w Warszawie (a továbbiakban: Aviva) között az ez utóbbinak címzett, a 2004. március 11-i ustawa o podatku od towarów i usług (a termékeket és a szolgáltatásokat terhelő adóról szóló törvény; Dz. U. 54. szám, 535. alszám; a továbbiakban: héáról szóló törvény) – 2006/112 irányelv 132. cikke (1) bekezdésének f) pontját átültető – 43. cikke (1) bekezdése 21. pontjának az értelmezésére vonatkozó egyedi értelmezés tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A hatodik héairányelv

- 3 A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelvet (HL 1977. L 145., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 23. o., a továbbiakban: hatodik irányelv) 2007. január 1-jétől hatályon kívül helyezte a 2006/112 irányelv, és annak helyébe lépett. A hatodik irányelv 13. cikke a következőképpen rendelkezett:

„A. Bizonyos közhasznú tevékenységek mentessége

(1) Az egyéb közösségi rendelkezések sérelme nélkül, az általuk meghatározott feltételek mellett a tagállamok mentesítik az adó alól a következőket, annak érdekében, hogy biztosítsák az ilyen mentességek megfelelő és egyértelmű alkalmazását, valamint hogy megakadályozzák az adókijátszásokat, az adókikerüléseket és az esetleges visszaéléseket:

[...]

- f) szolgáltatások, amelyeket személyek olyan önálló csoportjai nyújtanak, amelyek tevékenysége adómentes vagy amelyek tevékenységükért nem tartoznak adókötelezettséggel [helyesen: tevékenységük tekintetében nem minősülnek adóalanynak], és e szolgáltatásokat tagjaik részére a tevékenység gyakorlásának közvetlen céljaiért nyújtják, feltéve hogy e csoportok tagjaiktól kizárólag

a közös költségek mindenkori részéhez történő hozzájárulást követelik meg [helyesen: feltéve hogy az ilyen csoport a tagjaitól kizárólag a közösen eszközölt kiadások rájuk eső részének pontos megtérítését követeli meg], és hogy e mentesség nem eredményezi a verseny torzulását;

[...]

A 2137/85/EGK rendelet

- 4 Az európai gazdasági egyesülésről szóló, 1985. július 25-i 2137/85/EGK tanácsi rendelet (HL 1985. L 199., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 83. o.) 3. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„Az egyesülés célja tagjai gazdasági tevékenységeinek megkönnyítése, illetve előmozdítása, valamint e tevékenységek eredményeinek javítása vagy fokozása; az egyesülés célja saját nyereségszerzés nem lehet.

Tevékenységeinek a tagjai gazdasági tevékenységéhez kell kapcsolódnia, és az nem terjedhet túl e tevékenységek kiegészítésén.”

A 2006/112 irányelv

- 5 A 2006/112 irányelv tartalmaz egy „Adómentesség” elnevezésű IX. címet, amelynek az 1. fejezete az „Általános rendelkezések” címet viseli.
- 6 A 2006/112 irányelv IX. címének „Egyes közhasznú tevékenységek adómentessége” elnevezésű 2. fejezetében foglalt 132. cikke (1) bekezdésének f) pontja a következőket írja elő:

„A tagállamok mentesítik az adó alól a következő ügyleteket:

[...]

f) azon szolgáltatások, amelyeket személyek olyan önálló csoportjai nyújtanak, amelyek tevékenysége adómentes, vagy amely tevékenységet nem adóalanyként végzik, annak érdekében, hogy tagjaiknak az említett tevékenység gyakorlásához közvetlenül szükséges szolgáltatásokat nyújtsanak, feltéve hogy e csoportok tagjaiktól kizárólag a közös költségek szigorúan rájuk eső részének megtérítését követelik meg, és hogy az adómentesség nem eredményezi a verseny torzulását;

[...]

- 7 A 2006/112 irányelv IX. címének „Egyéb tevékenységekre nyújtott adómentesség” elnevezésű 3. fejezetében foglalt 135. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A tagállamok mentesítik az adó alól a következő ügyleteket:

a) a biztosítási és viszontbiztosítási ügyletek, beleértve az ehhez tartozó biztosítási ügynöki és képviselői szolgáltatásokat;

[...]

A lengyel jog

- 8 A héáról szóló törvény 43. cikke (1) bekezdésének 21. pontja a következőket mondja ki:

„Adómentesek: azon szolgáltatások, amelyeket személyek önálló csoportjai nyújtanak olyan tagjaiknak, akik tevékenysége adómentes, vagy tevékenységük tekintetében nem minősülnek adóalanynak, annak érdekében, hogy tagjaiknak az említett adómentes vagy az adó hatálya alá nem tartozó tevékenység gyakorlásához közvetlenül szükséges szolgáltatásokat nyújtsanak, feltéve hogy e csoportok kizárólag az általuk közös érdekből közösen eszközölt kiadások egyes tagokra eső egyedi részének megfelelő összeg erejéig követelik meg tagjaiktól a kiadások megtérítését, és hogy az adómentesség nem befolyásolja hátrányosan a versenyfeltételeket.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 9 Az Aviva az Európában a biztosítási szolgáltatások és a nyugdíjvédelem területén működő Aviva-csoport része. E csoport fő tevékenységét a hosszú távú megtakarítási tervek kialakítása, az alapkezelés és a biztosítások képezik.
- 10 Egy integrációs folyamat keretében az Aviva-csoport közös szolgáltatási központok több tagállamban történő létrehozását tervezi. E központok a biztosítási tevékenységnek e csoport tagjai általi gyakorlásához közvetlenül szükséges szolgáltatásokat – többek között humánerőforrás-szolgáltatásokat, pénzügyi és számviteli, informatikai, adminisztratív, ügyfélszolgálati szolgáltatásokat, valamint új termékek kifejlesztésével kapcsolatos szolgáltatásokat – hivatottak nyújtani.
- 11 Az Aviva azt fontolja, hogy e tevékenységet európai gazdasági egyesülés (a továbbiakban: EGE) létrehozásán keresztül végzi, amely a 2137/85 rendelet 3. cikkének megfelelően tevékenységéből nem szerez nyereséget. Az EGE tagjai kizárólag az Aviva-csoport olyan társaságai lehetnek, köztük az Aviva, amelyek a biztosítási ágazatban folytatnak gazdasági tevékenységet.
- 12 Ebben az összefüggésben az Aviva a pénzügyminiszterhez fordult azzal a kérdéssel, hogy a héáról szóló törvény 43. cikke (1) bekezdésének 21. pontja alapján az EGE tevékenysége mentesülhet-e a hozzáadottérték-adó (héa) alól. Az Aviva úgy vélte, hogy ennek az esetnek kell fennállnia, következésképpen pedig az EGE lengyelországi székhelyű tagjainak, amelyek a biztosítási ágazatban gazdasági tevékenységet folytató társaságok, mentesülniük kell az EGE által rájuk hárított költségek után fizetendő héa felszámításának és bevallásának a kötelezettsége alól.
- 13 Egy 2013. március 14-i határozatban a pénzügyminiszter megállapította, hogy az Aviva álláspontja téves. Úgy vélte, hogy nem teljesült a héáról szóló törvény 43. cikke (1) bekezdésének 21. pontjában előírt mentesség azon feltétele, hogy az ne befolyásolja hátrányosan a versenyfeltételeket. A pénzügyminiszter szerint valamely mentességnek személyek önálló csoportjára (a továbbiakban: csoport) való alkalmazása ez utóbbit kiváltságos piaci helyzetbe hozza az azonos ügyleteket végző más jogalanyokkal szemben. Ezért megállapította, hogy mivel az érintett piacon jelen vannak olyan jogalanyok, amelyek nem képezik a csoport részét, és amelyek hasonló és adóköteles tevékenységet végeznek, meg kell tagadni az említett mentességet azzal az indokkal, hogy az sértheti a versenyszabályokat.
- 14 Az Aviva keresetet indított a Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie (varsói vajdasági közigazgatási bíróság, Lengyelország) előtt többek között a pénzügyminiszter e határozatának a hatályon kívül helyezését kérve. Azzal érvelt, hogy az említett határozat, amely szerint az Aviva által az EGE-től igénybe vett szolgáltatások nem mentesülhetnek az említett héa alól, a héáról szóló törvény 43. cikke (1) bekezdésének 21. pontja megsértésének minősül.

- 15 A 2013. december 30-i ítéletével a Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie (varsói vajdasági közigazgatási bíróság) hatályon kívül helyezte a pénzügyminiszter 2013. március 14-i határozatát. Megállapította, hogy a tervezett EGE teljesített minden olyan feltételt, amely lehetővé teszi a héáról szóló törvény 43. cikke (1) bekezdésének 21. pontjában előírt mentesség alkalmazását. E bíróság azon a véleményen volt, hogy versenytorzulásra csak akkor lehet hivatkozni, ha a kiegészítő szolgáltatások piacán lennének a csoporttól eltérő más olyan jogalanyok, amelyek képesek a csoport által nyújtott szolgáltatásokéval azonos szolgáltatásokat nyújtani, és egyébiránt, ha a szolgáltatások – e csoport tagjait képező – jelenlegi igénybevevőinek érdekében állna az, hogy e szolgáltatásokat az említett csoporton kívüli jogalanytól vegyék igénybe. E bíróság szerint nehéz a piacon olyan gazdasági egységet találni, amely közös szolgáltatási központként tizenkét tagállamban letelepedett jogalanyoknak nyújtana szolgáltatásokat nyereségszerzés nélkül, és úgy, hogy kizárólag az alapügyben szóban forgó csoport struktúráján belül működik.
- 16 A pénzügyminiszter felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Naczelny Sąd Administracyjnyhoz (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Lengyelország). E bíróság azon az állásponton volt, hogy nincs egyértelműen eldöntve a 2006/112 irányelv rendelkezéseinek, és különösen a 132. cikk (1) bekezdése f) pontjának pontos értelmezése, és hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata nem teszi lehetővé e tekintetben minden kétség eloszlatását.
- 17 E körülmények között a Naczelny Sąd Administracyjny (legfelsőbb közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Összeegyeztethető-e a [2006/112 irányelv] 132. cikke (1) bekezdésének a [2006/112 irányelv] 131. cikkével összefüggésben értelmezett f) pontjával, valamint a tényleges érvényesülés, a jogbiztonság és a bizalomvédelem elvével a [csoport] héamentességére vonatkozó olyan nemzeti szabályozás, amely nem határoz meg a verseny torzulásának hiányára vonatkozó feltétel teljesülésével kapcsolatos kritériumokat vagy eljárást?
- 2) Milyen kritériumok alapján kell megítélni, hogy teljesül-e a versenytorzulás hiányának a [2006/112 irányelv] 132. cikke (1) bekezdésének f) pontjában előírt feltétele?
- 3) Jelentőséggel bír-e a második kérdésre adandó válasz szempontjából, hogy a [csoport] különböző tagállamok jogrendjei alá tartozó tagoknak nyújt szolgáltatásokat?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 18 Előzetesen meg kell jegyezni, hogy az Aviva-csoport olyan csoport létrehozását tervezi, amelynek a tagjai az Aviva-csoport biztosítás területén gazdasági tevékenységet folytató társaságai, és amelynek a szolgáltatásai közvetlenül szükségesek e tevékenység gyakorlásához.
- 19 Ebben az összefüggésben a feltett kérdések a 2006/112 irányelv 132. cikke (1) bekezdése f) pontjának értelmezésére vonatkoznak, amely mentességet ír elő azon szolgáltatásnyújtások esetében, amelyeket személyek olyan önálló csoportjai végeznek, amelyek tevékenysége adómentes, vagy amely tevékenységet nem adóalanyként végzik annak érdekében, hogy tagjaiknak az említett tevékenység gyakorlásához közvetlenül szükséges szolgáltatásokat nyújtsanak.
- 20 Az e kérdésekre adott válasz azon kérdés előzetes vizsgálatát teszi szükségessé, hogy e rendelkezés alkalmazandó-e olyan körülmények között, mint amelyekről az alapügyben szó van, amely az olyan csoport által nyújtott szolgáltatásokra vonatkozik, amelynek a tagjai a biztosítás területén gazdasági tevékenységet folytató társaságok.

- 21 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 267. cikk által bevezetett, a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködés keretében a Bíróságnak az összes olyan uniós jogi értelmezési szempontot meg kell adnia a nemzeti bíróságnak, amely hasznos lehet az előtte folyamatban lévő ügy elbírálásához, függetlenül attól, hogy a kérdést előterjesztő bíróság a kérdése megfogalmazásakor hivatkozott-e azokra (2016. október 20-i Danqua ítélet, C-429/15, EU:C:2016:789, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 22 Ilyen körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság számára információkat kell nyújtani arra a kérdésre vonatkozóan is, hogy a 2006/112 irányelv 132. cikke (1) bekezdése f) pontjának rendeltetése-e az olyan csoport által nyújtott szolgáltatásokra való alkalmazása, amelynek a tagjai a biztosítás területén folytatnak gazdasági tevékenységet, és amely szolgáltatások közvetlenül szükségesek e tevékenység végzéséhez.
- 23 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy e rendelkezés szövege, amely valamely csoport tagjainak az adómentes tevékenységére irányul, nem teszi lehetővé annak kizárását, hogy e mentesség alkalmazható legyen az olyan csoport szolgáltatásaira, amelynek a tagjai a biztosítás területén folytatnak gazdasági tevékenységet, mivel ezen irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontja mentesíti az adó alól a biztosítási ügyleteket.
- 24 Azonban az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit kell figyelembe venni, hanem a szöveggörnyezetét is, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is, amelynek az részét képezi (2012. április 26-i Able UK ítélet, C-225/11, EU:C:2012:252, 22. pont; 2017. április 4-i Fahimian ítélet, C-544/15, EU:C:2017:255, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 25 Azon szöveggörnyezettel kapcsolatban, amelybe a 2006/112 irányelv 132. cikke (1) bekezdésének f) pontja illeszkedik, hangsúlyozni kell, hogy e rendelkezés az ezen irányelv IX. címének az „Egyes közhasznú tevékenységek adómentessége” elnevezésű 2. fejezetében szerepel. Ezen elnevezés azt mutatja, hogy az említett rendelkezésben előírt mentesség csak azon csoportokra irányul, amelyeknek a tagjai közhasznú tevékenységeket folytatnak.
- 26 Ezen értelmezést megerősíti az említett irányelv „Adómentességre” vonatkozó IX. címének struktúrája is. Ugyanis a 2006/112 irányelven belül a 132. cikk (1) bekezdésének f) pontja nem e címnek az „Általános rendelkezések” elnevezésű 1. fejezetében szerepel, hanem annak 2. fejezetében. Ezenkívül az említett címben különbséget tesznek az „Egyes közhasznú tevékenységek adómentessége” elnevezésű 2. fejezet és az „Egyéb tevékenységekre nyújtott adómentesség” elnevezésű 3. fejezet között, amely különbségtétel azt jelzi, hogy az e 2. fejezetben bizonyos közhasznú tevékenységekre előírt szabályok nem alkalmazandók az e 3. fejezetben említett egyéb tevékenységekre.
- 27 Márpedig az említett 3. fejezet alatt a 135. cikk (1) bekezdésének a) pontjában szerepel „a biztosítási és viszontbiztosítási ügyletek” adómentessége. Így a 2006/112 irányelv általános szerkezetéből következik, hogy a 2006/112 irányelv 132. cikke (1) bekezdésének f) pontjában előírt adómentesség nem alkalmazandó a biztosítási és viszontbiztosítási ügyletekre, következésképpen pedig az, hogy az olyan csoportok által nyújtott szolgáltatások, amelyeknek a tagjai a biztosítás és a viszontbiztosítás területén működnek, nem tartoznak ezen adómentesség körébe.
- 28 Ami a 132. cikk (1) bekezdése f) pontjának a 2006/112 irányelven belüli célkitűzését illeti, emlékeztetni kell ezen irányelv 132. cikke valamennyi rendelkezésének célkitűzésére, amely egyes közhasznú tevékenységek hea alóli mentesítéséből áll annak érdekében, hogy megkönnyítse az egyes szolgáltatásokhoz történő hozzáférést, valamint az egyes termékek értékesítését a heakötelességtételükből eredő többletköltségek elkerülésével (2016. október 5-i TMD-ítélet, C-412/15, EU:C:2016:738, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 29 Így a csoport által végzett szolgáltatásnyújtások a 2006/112 irányelv 132. cikke (1) bekezdésének f) pontjában előírt adómentesség körébe tartoznak, amennyiben e szolgáltatásnyújtások közvetlenül hozzájárulnak az ezen irányelv 132. cikkében említett közhasznú tevékenységek gyakorlásához (lásd analógia útján: 2016. október 5-i TMD-ítélet, C-412/15, EU:C:2016:738, 31–33. pont).
- 30 Ezenkívül emlékeztetni kell arra, hogy a 2006/112 irányelv 132. cikkében foglalt adómentességek hatályát szigorúan kell értelmezni, mivel ezek kivételt jelentenek a főszabályhoz képest, miszerint az adóalany által ellenszolgáltatás fejében teljesített minden szolgáltatásnyújtás után héát kell fizetni (lásd ebben az értelemben: 2016. október 5-i TMD-ítélet, C-412/15, EU:C:2016:738, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 31 Ebből következik, hogy nem tartozhatnak a 2006/112 irányelv 132. cikke (1) bekezdésének f) pontjában előírt adómentesség körébe azok a szolgáltatásnyújtások, amelyek nem közvetlenül az ezen 132. cikkében említett közhasznú tevékenységek gyakorlásához, hanem más olyan adómentes tevékenységek gyakorlásához járulnak hozzá, mint különösen az ezen irányelv 135. cikkében foglaltak.
- 32 Ebből következik, hogy a 2006/112 irányelv 132. cikke (1) bekezdésének f) pontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben előírt adómentesség csak azokra a csoportokra irányul, amelyeknek a tagjai az e cikkben említett közhasznú tevékenységeket végzik. Következésképpen az olyan csoportok által nyújtott szolgáltatások, amelyeknek a tagjai a biztosítás területén végeznek ilyen közhasznú tevékenységnek nem minősülő gazdasági tevékenységet, nem részesülnek ezen adómentességben.
- 33 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy ellentétben azzal, amit a Bíróság a jelen ügy keretében tesz, a 2003. november 20-i Taksatorringen ítéletben (C-8/01, EU:C:2003:621) nem döntötte el azt a kérdést, hogy a hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének f) pontjában (amely a 2006/112 irányelv 132. cikke (1) bekezdése f) pontjának felel meg) előírt mentesség az olyan csoport által nyújtott szolgáltatásokra korlátozódik-e, amelynek a tagjai közhasznú tevékenységeket végeznek.
- 34 Azonban a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, hogy a hatodik irányelv 13. cikke A. része (1) bekezdésének f) pontjában előírt mentességnek a Bíróság által a 2003. november 20-i Taksatorringen ítéletében (C-8/01, EU:C:2003:621) adott értelmezése bizonyos tagállamokat arra készítetett, hogy mentesítsék az adó alól az olyan jogalanyokból álló csoportok által végzett szolgáltatásnyújtásokat, mint a biztosítótársaságok.
- 35 E tekintetben azonban pontosítani kell, hogy a nemzeti hatóságok nem nyithatnak meg újra véglegesen lezárt adómegállapítási időszakokat a jelen ítélet 32. pontjában értelmezett 2006/112 irányelv 132. cikke (1) bekezdésének f) pontja alapján (lásd analógia útján: 2009. október 6-i Asturcom Telecomunicaciones ítélet, C-40/08, EU:C:2009:615, 37. pont; 2016. december 21-i Gutiérrez Naranjo és társai ítélet, C-154/15, C-307/15 és C-308/15, EU:C:2016:980, 68. pont).
- 36 Azon adómegállapítási időszakokkal kapcsolatban, amelyeket még nem zártak le véglegesen, emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint valamely irányelv önmagában nem keletkeztet magánszemélyekre vonatkozó kötelezettséget, következésképpen arra ilyenként nem is lehet magánszemélyekkel szemben hivatkozni (lásd többek között: 2016. április 19-i DI-ítélet, C-441/14, EU:C:2016:278, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Így a nemzeti hatóságok nem hivatkozhatnak a jelen ítélet 32. pontjában értelmezett 2006/112 irányelv 132. cikke (1) bekezdésének f) pontjára annak érdekében, hogy a biztosítótársaságokból álló csoportoktól megtagadják ezen adómentességet, következésképpen pedig, hogy megtagadják az e csoportok által végzett szolgáltatásnyújtások hea alóli mentesítését.

- 37 Ezenkívül az általános jogelvek, és különösen a jogbiztonság és a visszaható hatály tilalma korlátozzák a nemzeti bíróság azon kötelezettségét, miszerint nemzeti joga irányadó szabályainak értelmezésekor és alkalmazásakor az irányelv tartalmát kell figyelembe vennie, továbbá e kötelezettség nem szolgálhat a nemzeti jog *contra legem* értelmezésének alapjául (2008. április 15-i Impact ítélet, C-268/06, EU:C:2008:223, 100. pont).
- 38 Következésképpen a 2006/112 irányelv 132. cikke (1) bekezdésének f) pontját végrehajtó nemzeti jog releváns szabályai nemzeti bíróság általi értelmezésének tiszteletben kell tartania az Unió általános jogelveit, különösen a jogbiztonság elvét.
- 39 A fentiekre figyelemmel nem szükséges megválaszolni az első, második és harmadik kérdést.
- 40 A fenti megállapítások összességére tekintettel az előzetes döntéshozatal iránti kérelemre azt a választ kell adni, hogy a 2006/112 irányelv 132. cikke (1) bekezdésének f) pontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben előírt adómentesség csak azokat a csoportokat érinti, amelyeknek a tagjai az ezen irányelv 132. cikkében említett közhasznú tevékenységet végzik, következésképpen pedig, hogy az olyan csoportok által nyújtott szolgáltatások, amelyeknek a tagjai a biztosítás területén végeznek ilyen közhasznú tevékenységnek nem minősülő gazdasági tevékenységet, nem részesülnek ezen adómentességben.

A költségekről

- 41 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 132. cikke (1) bekezdésének f) pontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben előírt adómentesség a személyek csak azon önálló csoportjait érinti, amelyeknek a tagjai az ezen irányelv 132. cikkében említett közhasznú tevékenységet végzik, következésképpen pedig, hogy a személyek olyan önálló csoportjai által nyújtott szolgáltatások, amelyeknek a tagjai a biztosítás területén végeznek ilyen közhasznú tevékenységnek nem minősülő gazdasági tevékenységet, nem részesülnek ezen adómentességben.

Aláírások